

PREDSEDNIK HOČE REFORMO DAVČNE ZAKONODAJE

PREDSEDNIK JE PRIZNAL, DA SE POJAVLJA ZASTOJ V RAZNIH PANOGAH INDUSTRIJE

Malega trgovca je treba razbremeniti ter uveljaviti zaščitno postavbo za farmerje, vzakoniti delavsko predlogo, reorganizirati zvezno administracijo ter smotrno izrabiti naravne zaklade dežele. — Nevarnost je, toda ne taka kot je bila leta 1929.

WASHINGTON, D. C., 15. nov. — Ko se je danes sestal ameriški kongres k posebnemu zasedanju, je predsednik Roosevelt v posebni poslanici pozval vse plasti naroda k sodelovanju, da se zavzame gospodarsko nazadovanje, ki se je pojavilo v zadnjih par mesecih.

Predvsem pa zahteva predsednik: — Novo postavbo, ki bo zaščitila farmerje pred usodnim padanjem cen za poljedelske produkte; vzakonjenje predloge glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa, da bo vzdržana nakupna sila delavstva;

reorganiziranje administracijskih uradov, da se bo njihovo delavnost povečala; smotrno izkoriščanje naravnih zakladov dežele. Poslanico sta prečitala klerka v senatu in poslanski zbornici.

Predsednik je v uvodu pojasnil, da je izza meseca avgusta opazati nevarno nazadovanje v raznih panogah ameriške industrije. Deželi sicer ne preti taka katastrofa kot jo je zadela leta 1929, toda nazadovanje je treba zaustaviti, da ne bo prepozno.

Tekom počitnic se je predsednik posvetoval z mnogimi trgovci, podjetniki in delavskimi voditelji ter prišel do zaključka, da je potrebno sodelovanje ne samo med vlado in vsemi krogi ameriškega prebivalstva, pač pa tudi med vsemi krogi prebivalstva in vlado.

Kar se tiče davčin, je treba predvsem razbremeniti male trgovce in podjetnike, katerim je treba omogočiti konkurenco z veletrgovinami in velepodjetji.

Predsednik bo kmalu predložil proračun za prihodnje fiskalno leto in upa, da bo slednjič uravnotežen.

Administracija nikakor ne sme pozabiti velike obljube, ki jo je dala amerškemu narodu. Izvesti mora namreč obsežen socialni program, česar posledica bo izboljšanje življenjskega standarda in pravičnejša razdelitev vseh prednosti sedanje civilizacije.

Precejšen del predsednikove poslanice je posvečen položaju ameriškega delavstva. Da bo povečana nakupna sila naroda, mora kongres takoj nastopiti in uveljaviti tozadevne postavbe. Izrabljanje mladoletnih, nižanje plač in daljšanje delovnega časa—vse to je izvajalo porazen vpliv na nakupne možnosti ameriškega delavstva.

Življenjski stalež v posameznih delih dežele je treba izravnati, kar sicer posamezni deli ne morejo drug z drugim izhajati.

S tem seveda ni rečeno, da je treba takoj uveljaviti postavbo glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa. To je le končni cilj. Zankrat je treba le ustvariti primerna sredstva, ki bodo omogočila industrijam po vsej deželi izboljšati delavske pogoje.

Predvsem je treba odpraviti zaposlitev mladoletnih teh zaščititi one delavce, ki so premalo plačani in morajo za majhen denar delati dolge ure. Večino demokratov je predsednikova poslanica

Zahteve delavcev pri General Motors

VLADNA KRIZA V ROMUNSKI

Mihalache ne more sestaviti kabineta. — Kralj je zopet ponudil sestavo Tatarescuju.

BUKAREŠTA, Romunska, 15. nov. — Ker je kralj Karol od Iona Mihalacheja zahteval, da mora v svoj kabinet vključiti tudi reakcionarnega voditelja protizidovskega in Nemčiji naklonjenega gibanja Aleksandra Vaida - Voevoda in bi moral izpustiti kmetijske voditelje, je Mihalache kralju vrnil poverjeno nalogo ter mu povedal, da pod takimi pogoji ni mogoče sestaviti kabineta. Nato je kralj naprosil bivšega ministrskega predsednika Jurija Tatarescuja, da sestavi kabinet. Tatarescu se sedaj pogaja z liberalnim voditeljem Vintelo Bratianom ter demokratičnim kmetiskim voditeljem Gregorjem Junianom.

Vsi ti dogodki so povzročili veliko notranjo krizo. Mihalache bo najbrže odstopil kot predsednik narodne kmetijske stranke v Maniinu prilog, ki je pred dvema letoma odstopil, da bi imela stranka priloznost prevzeti vlado pod Mihalachejem.

Dr. Maniu je bil predsednik kmetijske stranke, ko se je kralj Karol zopet vrnil na prestol, ter pravi, da je pozdravil Karola kot kralja samo na podlagi njegovega zagotovila, da bo prelomil z Magdo Lupescu. — Ker pa kralj ni držal svoje obljube, je dr. Maniu prelomil vsako zvezo z kraljem.

Da bo šla sedaj kmetijska stranka v boj, je razvidno iz tega, da je na sinočni seji sklenila, da se stranka ne bo več udeleževala sej v državnem zboru, češ, da so te seje protiustavne. Kmetijska stranka trdi, da ustava predpisuje na leto štiri seje, ki so že bile. Zato je po njihovem mnenju peta seja, katero je predlagal Tatarescu, neveljavna.

NEZAPOSLENOST V NEW YORKU

Reliefni urad naznanja, da je v New Yorku 349,350 odraslih ljudi, ki prejemaajo javno podporo. Od teh jih 210,350 ali 57 odstotkov, ne more dobiti dela v privatnih industrijah, ker niso sposobni za delo. Za podporo teh ljudi izdaja mesto \$5,200,000 na mesec, za upravo in urade pa \$500,000.

ca popolnoma zadovoljila, dočim jo republikanci odločno obsojajo.

Po mnenju republikancev bo število podpore potrebnih to zimo zelo naraslo. Podpirati jih bo treba, toda s čim. Vlada namerava odpraviti razne reliefne agenture v namenu, da bo prištedila nekaj denarja, tozadevne državne, okrajne in občinske blagajne so pa prazne.

ODVEDENEC JE UMRL

Trojico, ki je odvedla postarnega suhaškega voditelja, čaka smrtna kazen. — Odkupnina ni bila plačana.

HUNTINGTON, W. Va., 15. nov. — Iz tukajšnjega mesta je pred enajstim dnevi izginil 79 letni dr. James I. Seder, bivši državni superintendent Antisalonke lige. Njegova družina je bil obveščena, da zahtevajo odvajalec \$50,000 odkupnina, ki pa ni bila izplačana.

Odvedenega Sederja so slednjič našli vsega premraženega in sestradanega v neki tukajšnji zapuščeni majni.

Ko so ga privedli domov, se ga je lotila pljučica, kateri je podlegel.

Zdravniki so ugotovili, da je bila njegova smrt posledica odvedbe.

Uradniki tajne službe so aretirali tri osumljence, ki so pod varščino \$50,000 in jim preti smrtna kazen.

MORGAN SE JE VRNIL

Včeraj se je vrnil iz Anglije na parniku "Queen Mary" znani ameriški finančnik J. P. Morgan. Fotografom je dovolil, da so ga fotografirali, častnikarjem je pa rekel: — Povem vam, da vam nimam ničesar povedati.

FARMERJI ČASTE LINCOLNA

WASHINGTON, D. C., 15. nov. — Farmerski voditelji so danes praznovali 75. obletnico ustanovitve zveznega poljedelškega departamenta. Departament je bil ustanovljen leta 1862, ko je bil Abraham Lincoln predsednik Združenih držav.

SNEG NA ZAPADU

SEATTLE, Wash., 15. nov. — Severozapadni del države Washington je pokrit z visokim snegom. Avtomobilski promet je bil dva dni ustavljen. Ponekod so bili zameti deset delo dvanaest čevljev visoki. V soboto je divjal hud snežni vihar. V okolici Port Angeles je zapadel sneg petnajst inčev visoko.

KITAJCI SE NE BODO MOGLI USTAVLJATI

Japonci so vrgli četrto armado na kitajsko "Hindenburgovo črto". Kitajski odpor se lomi vsepovsod.

ŠANGHAJ, Kitajska, 15. novembra. — Japonska je v boje pri Šanghaju vrgla četrto armado in kitajska "Hindenburgova črta" je bila prebita na štirih krajih. Ob istem času pa je tudi Japonska razprostrla mirovne tipalke v nadi, da bo z ozirom na demoralizirano kitajsko obrambo mogla v kratkem doseči premirje.

S severa, vzhoda in juga japonska ogroža Sučov, ki ga imenujejo ključ do "Hindenburgove črte", ki je bila zgrajena pod nadzorstvom nemških vojaških inženirjev za obrambo glavnega mesta Nankinga.

Japonsko poveljstvo naznanja zavzetje Kunsana, močne utrdbe sredi "Hindenburgove črte" 35 milj zapadno od Šanghaja.

Kot izgleda, se kitajski odpor ruši vsepovsod. Nekateri Japonci upajo, da bo mogoče mir sklenjen še pred Božičem.

Četrta japonska armada, katero je poslal v boj general Ivane Macui, je bila v nedeljo izkreana pri Pajmaoku na levem bregu Jangcea, 25 milj zapadno od Šanghaja.

"Hindenburgova črta" teče od Hungčova na jugu skozi Sučova do Jangcea na severu ter jo brani 400,000 Kitajcev.

PEIPING, Kitajska, 15. novembra. — Japonska armada se naglo bliža Činanu, glavnemu mestu bogate province Šantung in še edinemu glavnemu mestu v severni Kitajski, ki do sedaj še ni bilo zavzeto.

Japonsko dnevno vojaško povelje pravi, da je potekel 30-dnevni japonski ultimatum generalu Hanfuču, da naj mesto preda in da so se boji pričeli. Japonci so že zavzeli utrjeno mesto Cijang ob Rumeni reki, 20 milj severno od Činana. Druga armada pa je ob Tiencin-Pukov železnici dospela 15 milj do glavnega mesta.

Cijang je padel, ko so Japonci prebili ozidje in vdrli v mesto, kjer so se bojevali po ulicah štiri ure. Kitajci so v čolnih zbežali čez pol milje široko reko med hudim japonskim ognjem iz strojnice.

Bivša komunistična armada še vedno drži severovzhodni del Šansija ter del Hopeja in Čaharja. Taktika te armade bodoločena na konferenci komunističnih voditeljev, ki so šli v Sian, kamor je odpotoval tudi Činpangsien, zastopnik osrednje kitajske vlade v Nankingu.

VOLITVE NAJ BI SE VRŠILE POD POKROVITELJSTVOM N. L. R. B.

DETROIT, Mich., 15. nov. — United Automobile Workers Union je sestavila prošnjo, ki bo poslana National Labor Relations Boardu. Unija hoče imeti splošno glasovanje glede kolektivnih pogajanj pri vseh General Motors tovarnah v deželi Glasovanje oziroma volitve naj se vrše pod nadzorstvom N. L. R. B.

NEMIRI V PALESTINI

V bojih med Arabci in Židi je bilo 7 oseb ubitih. — Po deželi gre poziv na Arabce, da se dvignejo proti angleškemu mandatu.

JERUZALEM, Palestina, 15. nov. — V bojih, v katerih skušajo Arabci in Židi dobiti vodstvo v Palestini, je bilo ubitih 7 oseb in 14 ranjenih.

Po poročilih iz Safeda ob Galilejskem jezeru so bili po ulicah in cestah nabiti razglasji, katere je podpisal "revolucionarni odbor" in ki pozivljajo Arabce, da se dvignejo proti angleškemu mandatu v Palestini.

Močni vojaški oddelki so bili postavljeni ob Jaffa cesti v Jeruzalemu, kjer je prišlo do največjih izgrediv. Po ulicah patrolirala policija in ranjanja ljudi.

Po nekaterih poročilih nameravajo Arabci 18. novembra vprizoriti nekake uporne demonstracije, ker se ravno istega dne prično angleška vojaška sodišča, ki skušajo odpraviti sedanji terorizem.

Med ubitimi je bilo 6 Arabcev, med ranjenimi pa 8 Arabcev in 6 Židov. Nemiri so se pričeli zgodaj zjutraj, ko so se spopadle delavske skupine in sta bila ubita dva Arabca. Štirje Židi pa ranjeni.

Na buse, ki so vozili profesorje in dijake v židovsko vseučilišče, so Arabci metali kamenje, toda nikdo ni bil poškodovan.

ZDRAVILO PROTI PLJUČNICI

ALBANY, N. Y., 15. nov. — Dr. Augustus B. Wadsworth, ravnatelj državnih laboratorijev, je naznanil, da laboratoriji izdelujejo zdravilo za 5 vrst pljučnice. Zdravniki poznajo 30 vrst pljučnice, do sedaj pa so bili iznajdeni serumi samo za pet vrst bolezni. Laboratoriji delajo poskuse za ostalih 25 vrst. Do sedaj so na razpolago serumi za pljučnico št. 1, 2, 5, 7 in 8.

Tukaj se vrši konvencija, na kateri zastopa 300 delegatov delavce v šestdesetih General Motors tovarnah. Konvencija zahteva revizijo pogodbe, sklenjene pred petimi meseci.

Predsednik General Motors William S. Knudsen, je zapretil, da se ne bo spuščal v nobeno pogajanje, dokler unija ne obljubi, da bo preprečila vse neautorizirane štrajke in kaznovala one, ki agitirajo za nje.

Unija pa zahteva: izključno pravico zastopati delavce vseh General Motors tovarn pri kolektivnih pogajanjih; razliko med mezdami na severu in jugu je treba odpraviti ter povišati mezde za deset odstotkov; nadalje naj bo odpravljena šestmesečna poskusna doba za nove delavce, predno jih vpišejo v starostni seznam.

ŽENSKÉ ŽE DANES VLADAJO

SEATTLE, Wash., 13. nov. — Danes je predaval tukaj dr. Stevenson Smith, profesor na Washingtonski univerzi ter rekel: — Pred leti je neki profesor prerokoval, da bodo v tisoč letih ženske zavladale svetu. — Vse kaže, da ne bo treba čakati 1000 let. Ženske so že danes vladarice sveta. Samo povedale niso še tega.

POSŁANIKOV MORILEC OBEŠEN

BAJRUT, Libanon, 12. nov. — Pojoc v turškem jeziku je morilec ameriškega generalnega konzula Jamesa T. Marrienerja, 29 let stari Meguerdič Karajan, šel v smrt na vislice.

Kak pomen je imelo njegovo petje, ni znano, toda besede so bile: "Dolgo sem čakal na tebe, pa nisi prišel."

Karajan je nekaj časa živel v Bostonu in je bil ameriški državljan. Konzula je ustrelil, ker mu ni hotel dati potnega lista za potovanje v Združene države. Svoj govor, predno je bil obsojen, je zaključil z besedami: "Doli z Washingtonom!"

Kot se je pozneje izkazalo, je bil Marriener pomotoma ustreljen, kajti potni list za Karajanja je izdal in mu ga poslal po pošti, toda Karajan pisma ni prejel, ker je medtem premenil stanovanje.

"Glas Naroda"
 (A Corporation)
 Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 Frank Sakser, President J. Lapaha, Sec.

Place of business of the corporation and address of above officers:
 216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
 (Voice of the People)

Advertisement on Agreement

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priložujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prošimo, da se nova tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovilca.

Subscription Yearly \$6.00
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Če celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$4.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za šest let	Za pol leta	\$4.50

"Glas Naroda" lahka vsaki dan izvesti udelež v pravnih
 "GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
 Telephone: CHelsea 3-1242

NEMČIJA

Ako je Washington vznemirjen zaradi preobrata v Braziliji, vlada tudi v Londonu vznemirjenje, kajti iz Nemčije prihajajo poročila, da bo Hitler pričel diplomatsko ofenzivo za nadvlado v osrednji in jugovzhodni Evropi.

Ofenziva se bo pričela proti Avstriji. To najbolj kaže članek v nekem berlinskem listu, ki očita Avstriji, da ni prijazna Nemčiji in da je kriva obnašanja, "ki ni vredno kake nemške države." To sicer ne pomeni kakega nasilja proti Avstriji, temveč samo skrbno kampanjo, da bi Berlin vklonil Dunaj svoji volji.

Najprej bo skušal Hitler prisiliti avstrijskega kancelerja dr. Kurta Schuschniggga, da bo v svoj kabinet vzel zastopnike nazijske stranke; temu bo sledila močna nazijska agitacija, vsled česar bo nastala kriza, ki bo odstranila dr. Schuschniggga in v Avstriji bo vpeljana nazijska vlada, ki se bo odzvala vsakemu kliču iz Berlina.

Mnogo stvari pomaga Nemčiji v osrednji Evropi. Po zadnjih poročilih, ki so prišla v London, bo politična kriza na Poljskem vodila deželo v totalitarno državo, ki bo naklonjena Berlinu. Skoro tak položaj je tudi v Jugoslaviji, četudi ne tako resen.

Pa tudi sedanji politični položaj v Evropi je ugoden za Nemčijo. Anglija in Francija sta globoko zamotani v španske zmešnjave. Anglija ima poleg tega v svojih rokah še konferenco o Daljnem Iztoku.

Hitler in Mussolini se dobro zavedata, da je diplomacija demokratskih držav na zelo šibkih nogah in da demokratske države na vsak način hočejo odvrniti vojno, katere niti sama ne želita.

Nemško časopisje, ki je nedavno ostro napadalo Čehoslovaško in jo dolžilo, da kruto postopa z nemško manjšino v svojih mejah, se je sedaj obrnilo na Avstrijo. Iz tega je razvidno, da hoče Nemčija svoj vpliv razširiti po osrednji in vzhodni Evropi skozi Avstrijo in ne več skozi Čehoslovaško, kajti Avstrija je vojaško mnogo slabša kot pa Čehoslovaška.

Dopisi

Brooklyn, N. Y.

Na tem mestu v imenu slovenskega društva "Slovan" prav prijazno vabim vse rojake in rojakinje v Greater New Yorku in okolici, na našo veliko zabavo "Martinovanje," ki se vrši v soboto dne 27. t. m. v Kočevskem Domu, 657 Fairview Ave., blizu Forest Ave. postaje.

Na programu je: Prizor sv. Martina v navzočnosti sv. Petra ter s starškom s sinom. Za ples bo igrala znana Jerry's Starlight orkestra. Krst vina bude točno ob 9:30, zakar ste naproseni da pridete kolikor mogoče zgodaj, da boste navzoči, ko bo sv. Martin izvršil čudež s tem, da bo mošt spremenil v izobno kapljico. Sv. Martin bo najprej tudi vse navzoče pozdravil. "Slovan" bo zapel nekaj prav lepih zdravic, katere ima pripravljene nalašč za ta večer. Nadalje boste imeli priliko slišati Starčka, ki bo zapel tisto krasno, vsem gotovo priljubljeno zdravico "En starček je živel..." njegov sin pa bo zapel "Moj očka so mi rekli..." Sv. Peter pa bo vse nadzoroval, da se bo vršilo vse kakor je po predpisih v protokolu zapisano. Ne bom zanka nadalje opisoval, ker bo pozneje še obširneje pravočasno poročano v obliki oglasa in nadaljnjega dopisa v nam vsem priljubljenem listu "Glas Naroda."

Na koncu današnjega dopisa naj omenim še, da se bo v to svrhu razposlalo tudi nekaj vabil, ako bi ga kdo iz kakršnegakoli vzroka ne bi prejel, naj nam oprost, ter naj vsakdo ta dopis smatra kot v nadomestilo, ter naj se zabave udeleži. Sme lahko trditi, da bo to ena najboljših zabav v letošnji sezoni, kjer se boste lahko zabavali prav po domače. Se razume, da bo tudi za lačna in žejna grla prav dobro preskrbljeno v vseh ozirih, zakar se prav pridno trudi odbor "Slovana", tako da se bo zamoglo v tem oziru po možnosti vsakega zadovoljiti. Rezervirajte si že sedaj soboto večer 27. novembra za "Slovanovo" Martinovanje, ki se vrši kot zgoraj omenjeno: v Kočevskem Domu, 657 Fairview Ave., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

S pevskim in rojaskim pozdravom,
 za Slov. pev. dr. "Slovan,"
 Anthony Svet, tajnik.

Iz Jugoslavije

Krvav popad med orožništvom in pristaši dr. Mačka.

Kmet Stjepan Vrečić iz Novoga Gradca v virovitiškem srezu je prijavil sreskemu načelnstvu, da bo priredil v Novem Gradcu shod HSS. Ker prijavitelj ni ustrežala predpisom zakona, je sreski načelnik prepovedal to zborovanje.

V nasprotju s to prepovedjo sta prireditelja Stjepan Vrečić in nar. poslanec z liste dr. Mačka, Martin Mesarov, iz vasi Gorja v virovitiškem srezu le hotela prirediti ta zbor, na katerega so pripeljali njuni zaupniki nekaj sto njunih pristašev med katerimi je bilo neko število oboroženih z revolverji, skrajšanimi puškami in raznim drugim orožjem.

Po navodilu sreskega načelnika je vodja orožniške patrulje ki se je mudila v tej vasi, da bi čuvala red, ponovno sprožil Vrečić in Mesarov, da zborovanje ni dovoljeno in ju je v imenu zakona pozval, naj prisotnim svetujeta, da se razidejo. Nar. poslanec Mesarov tega ni hotel storiti, nego je poskrbel svoj revolver, oddal strel proti orožnikom in zapovedal svojim pristašom, naj navalijo na orožnike. Skupina je navalila po zapovedi Mesarova na orožnike. Streljala je iz revolverjev in drugega orožja. Orožniki so se takoj zavarovali in so v obrambo proti napadalcem rabili strelno orožje, zaradi česar so bili trije kmetje ubiti, nekaj pa ranjenih, med njimi tudi sam Mesarov. Pod pritiskom oboroženih pristašev Vrečića in Mesarova so se orožniki umaknili na konec vasi, odkoder so napadalec razpoldili.

Tišočaki pod celulozidom krasijo dekliške pri.

Marsikdo v Jugoslaviji nosi okoli dekleta polno zlatnikov okoli vratu, da tako razkazuje svojo doto. Te dni je bilo prošenje na Marijinem hribu pri Sisku, kjer se vsako leto zbere mnogo ljudstva. Od meje so prišla dekleta, ki so imela namesto zlatnikov okoli vratu obojene tišočke, v okviru pod celulozidnim papirjem. Prav postavljale so se s papirnato doto. Nekatere so imele pod tišočki v okviru tudi napis: "Imam še šivalni stroj in kravo."

Obtoženec prosi za smrtno obsodbo.

Znano je, da so mnogi razbojniki veliki strahopetci in da se ravno pri sodnih razpravah, kjer bi morali priznati svoje dokazane zločine, izkažejo v vsej svoji mizeriji in figarstvu. Izjema pravega iskrenega skesanca je posestnik Janko Koubek, ki je te dni stal pred senatom v Bjelovaru. Janko Koubek je bil precej imovit posestnik v vasi Derežanih, kjer je posedoval 30 orahov zemlje. To bi mu zadostovalo, da bi pošteno vzdrževal svojo družino. Toda lakomost po denarju ga je privedla tako daleč,

da je postal zaveznik zloglasne razbojniške družbe cigana Ivana Gomana in Tomaža Jakšiča. Začel je pohajati s to družbo na razbojniške pohode in je pomagal oropati kmetovalce Šimona Šimunjaka v Šišnjarih. Nedavno sta bila Goman in Jakšič obsojena na dosmrtno ječo. Zdaj je prišel na vrsto še Janko Koubek. Branil se je na prav svojevrsten način. Iskreno skesan je priznal vse podrobnosti. Ko ga je pred posvetovanjem senata vprašal predsednik, če ima še kakšno željo, je Koubek padel na kolena in je jokaje prosil, naj ga sodišče obsodi na smrt, ker je večala zaslužil in ker mu na tem svetu ni živeti. Vendar vedno pravičen senat ni mogel ustreči njegovi prošnji in ga je obsodil samo na sedem let ječe, kar je za poboljšanje več ko dovolj. Pač pa je za vse čase izgubil častne pravice.

Za uboj očeta oproščen pred sodniki.

Poročali smo, da je 18-letni Branko Vitasović 26. septembra v vasi Lačarku pri Sremski Mitrovici s sekuro odsekal glavo svojemu divjaškemu očetu, ko je ta prišel pijan domov in je hotel ženo in sina pobiti. Sodniki so Branka popolnoma oprostili, ker je ubil očeta v skrajni samoobrambi.

Podgane in špekulantski mesar.

V Veliki Kikindi je neki mesar spekuliral s podražanjem mesnih izdelkov, posebno pa masti. V svoje skladišče je pred meseci spravil pol vagona slanin. Skladišče je trdno zaklenil. Šele te dni je šel pogledat ker se mu je zdelo po-

"GLAS NARODA"
 pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

trebno nekoliko zračiti. Tu je imel kaj videti. Podgane so uničile skoraj vso ogromno zalogo slanin in mu napravile namesto pričakovanega dobička, okrog 100,000 din škoda.

Po dolgi nezavesti je razbojnik izginil iz bolnice.

Pred 10 dnevi so našli na polju pri Zemunu sumljivega možkega nezavestnega, z velikim nožem v desnici. Ugotovili so, da je to zloglasni razbojnik Lazar Čosić, ki je bil znan še pod raznimi drugimi imeni. V bolnišnici je ležal 10 dni nezavesten in zdravniki so se trudili okrog njega, da ga spravijo k zavesti, ker je šlo tu za precejšnjo kriminalno zagonetko. Toda po 10 dneh je Lazar Čosić naenkrat izginil iz bolnišnice. Očitno je svojo nezavest simuliral in je zdaj le še povečal kriminalno vagonetko. Policija ga išče vsepovsod.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Peter :: Zgaga ::

Novica, da prijatelj Ignac Hudc ni več pevovodja slovenskega pevskega društva "Slovan", me je zelo presenetila. Prejšnjo sredo je prostovoljno odstopil.

"Slovan" je najboljši slovenski pevski zbor v New Yorku. Pod Hudčevim vodstvom je napredoval in dosegel uspehe, ki jih ni pred njim še nobeno slovensko pevsko društvo v newyorški metropoli.

Vsaka njegova prireditev je bila resničen praznik slovenske pesmi. "Slovan" je nekajkrat pel na največji ameriški radio postaji W. E. A. F., in so njegovo petje slišali rojaki celo v Californiji.

Zadnja leta so prinašali slike njegovih članov največji newyorški dnevnik, kajti s Hudčevim posredovanjem je dobilo društvo vstop v ugledne ameriške kroge, kateri se zanimajo za tujezemne pesmi in narodne običaje.

Izgubo, ki je nastala vsled Hudčevega odstopa bo po mojem mnenju "Slovan" le težko nadomestil.

Vsakovrstne zabave se nam obetajo v New Yorku: v Slovenskem domu, v Kočevski domu in v dvoranah na Osmi.

Veselica, martinovanje, vinska trgatve. To je znamenje dobrih časov, dobre volje društev in želje naših ljudi po poštenu in prijetni zabavi.

V Brooklynu že dolgo nisem bil, v Downtownu ni pa nič novega. Rojaki, kolikor jih je sploh še tam, so ga nekaj naprešali, kajti za letos prerokujejo vremenski preroki hudo zimo.

S samim premogom se Slovence namreč ne more ogreti.

Tudi klobasa je dobra, posebno taka, kot jih delal pokojni Jaka Videmšek. Vsako leto ob tem času sem se oglašil pri njem.

Če je bilo vedro in toplo kakor je letos, mi je kar med vrati povedal: — Ne bo nič, ne bo nič, je še prezgodaj.

Ko je pa začelo mestni in škripati pod nogami, je bil Jaka v svojem elementu.

— O, klobase zna vsak delati, — je modroval, — samo to je razloček: marsikdo, ki jih dela, ne ve, kakšna bo klobasa ko bo kuhana ali pečena. Jaz imam to reč že v prstih. Jaz že vnaprej vem. In v tem je razloček.

Ko smo bili nekega večera pri njem, vstopi rojak — Tine ga bom imenoval, da ne bo zamere — in pravi zasmehljivo: Kakšne klobase pa delaš, Jaka? Deset jih pojem, ne da bi izza mize vstal.

— Če jih deset pojesh, — pravi Jaka, ki ga je zbedel očitek, da so krvavice premajhne, — ti jih ne bo treba plačati, pa še kvart vina ti bom dal.

Stava je držala. Jaka je spekel deset krvavic, in Tine je pričel jesti. Tri je bil hitro pospravil. Četrta se mu je upirala, pa jo je le. Peto in šesto je pouzil, ko je prve štiri zalil s kvartom vina. Pri sedmi je začel belo gledati in težko sopsti. Pri osmi so mu nabrekle žile na vratu in mu je šla bolj nazaj nego naprej. Toda Tine je bil junak. Tudi deveto je zdelal, pa je bil še vedno živ.

Desete, lepo zapečene in dišee, pa ni mogel več. Samo gledal jo je, poželjivo in zalostno gledal ter mrmljal: — Zlomek, če bi vedel, da boš ti ostala, bi bil se najprej tebe lotil...

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 20.55	Lir 300
\$ 11.65	Din. 500	\$ 31.40	Lir 500
\$ 23.30	Din. 1000	\$ 62.80	Lir 1000
\$ 46.60	Din. 2000	\$ 125.60	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 1.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 40.—	\$ 42.00
\$ 50.—	\$ 52.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

HUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 "Glas Naroda"
 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,
 naj nakazuje pri pošiljateljih skrbno vedeti (prejemalec ali, družba, škola) določeno vrednost in, kajti tako izplačilo se najhitreje izvrši, poleg tega je pri pošiljanju neokroglih vsot tudi razmeroma draga.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

KO POTREBUJETE ODVAJALO, BODITE PREVIDNI: PIJTE TRINERJEVO ANGELICA TONICO!

Počutili se boste dobro jeseni in pozimi. — Pri vseh lekarnarjih.

Pošljite nam \$1 in mi vam bomo pošiljali 2 meseca "Glas Naroda" in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI

IN OD \$125 VIŠJE

PREDRNO GREŠTE KAM DRUGAM, OBRNITE SE NA NAŠ POGREBNI ZAVOD, KI VAM BO NAJBOLJŠE POSTREGEL PO NAJNIZJIH CENAH

Osebnost vas bo obiskal naš zastopnik, ki vam bo povedal cene in dal vse druga pojasnila.

NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St.
 BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave.
 Phone 6-2586 Main 4-7611

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti tega od tujca, je potrebno, da je posrednik v vseh stvarih. Vredno naše dolgotrajne službe vam zagotovimo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne priporočila, da je potovanje udobno in hitro. Četo se spono obrnite na nas za vse pojasnila.

Mi predstavljamo vas, bodisi prejaže za potovanja dovoljenja, potni lista, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj se odloži do zadnjega trenutka, ker predno se dabi iz Washingtona povratna dovoljenja. BENTLEY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste počeli in udobno potovati.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
 216 West 18th Street
 New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

W. AUFFERMAN:

NOVI GROBAR

Škrjanček je gostolov v nebesni modrini. Vid Klavžar ni slišal njegovega blagoslova, ker je imel opravka z zemljo in je sam pel, čeprav je njegov glas hreščal, ko obrabljen harmonika.

"Za vse, kar imam, lopata, gre tebi hvala bogata!

Bogat in siromak, moj plen vsi pridejo enkrat k meni!" Staro grobarsko popevko je vselej kar tako ponavljal. Bila je bistvena del njegovega kopanja. Črne gručaste prsti so po taktu frčale iz jame.

Prenehaj in si obrisal pot s čela. Načuhla ga je trla. V glavi mu je že nekaj dni kar brenčalo. Za hip se je oddahnil in je zamišljeno ogledoval nepatišče. — Dolgoletna usoda, njegova lastna usoda se je trmoglavo zagrizla v ta les. Ondi, kjer ga je poprijemal, je bil ko s firnežem namazan. Čas je s svojim pisalom zarezal globoko poteze vanj.

Ko je bilo dihanje spet bolj mirno, je pljunil v roke. "Le koplji, lopata, koplji, za vse kar imam, gre tebi hvala bogata!" Kopal je dalje in č je zadel na kamen, ga je spretno brenil proč.

Ko je za Ave Marijo zlezal iz jame in kritično vohljaj okoli, je zadovoljno dognal: kak mlajši grobar ne bi nič bolje naredil. Postregel si je kepice prsti s podplatov, si nagajal živček in odšel v svojo hišico.

Še tisto noč je zajel in zavekal mrtvaški ptič — čukec.

In res, prav za rana je pričepetljala stara ženica in oznanjala od hiše do hiše novico: "Umril je... samega Klavžarja je vzelo!" Vmes pa je moljajala drobne molitvice.

"Včeraj je bil izkopal jamo, globoko jamo. Pel je svoje lučičevo pesmico in ja kar težko sapo lovil. Zdal pa je go našli iztegnjenega v koči, njegov obraz je dobil jasne poteze.

"Stari grobar Klavžar!"

"On. Svoj lastni grob si je izkopal."

Dasi bi bilo moglo namesto starega Klavžarja zadeti tega ali onega, je vendarle legla mora na prvi ljudi in tudi v zadregi so bili: lopata je bila zdaj osamljena.

"Čukec pa ni bil prav nič kriv. Njegovo ponočno vekanje je bilo dosti bliže življenju in je bilo svatbeno občljanje. Ves prestrašen se je zbudil zgoraj v zidovju cerkve, ko je zdaj iznenada zapelo iz starega, omajane stolpa in so zvonovi pošiljali svoje resne glasove preko plahih hiše in ošabnih poslopj posestnikov, preko občljanja klepetavih žensk in prav čez gozdove in pašnike, kjer je danes prav tako kot včeraj živina mukala v soncu, ki se je prikotatilo izza hraba in se je vrtele kar naprej in naprej krog zemlje.

S someem je bil to pot prišel neki priletni človek po rebri. Sklonjen je bil a noge so ga še urno nosile in srce mu je udarjalo prav do vratu. Roka, v kateri je držal gorjačo, je bila čvrsta in trda. Iz daljnega sveta je prihajal.

V blesteči se rosi je zagledal svojo vasico in sinje nebo se je lesketalo nad njo ko neskončno obližje iz stekla. Tako je bilo tudi takrat, ko je bil še mlad. Razprostri je roke: "Jaz sem spet doma!" In je stekel po rebri navzdol.

Gruča žensk se je razklenila: "Kdo je pa to!"

S pogledi so se zapišile vanj in on jim je globoko zrl v oči.

"... Matjanov Lazar mi je

ime!" — in skoraj bi bil od bolečine zakričal. Nihče ga ni več spoznal in tudi on ni spoznal nikogar več. Tu je potrkal, ondi je potrkal: "Tako, tako. Da si iz te vasi?" in to je bilo tudi vse. Bolj in bolj prazno mu je bilo v prsih in ubogo, prestrašeno srce mu je udarjalo ko s kladivom.

Ko se je počasi pomikal po cesti nazaj, so mu bile tudi noge že težke. Pri vodnjaku so se igrali otroci in ga začeli ogledovati. Zgrabila ga je divja jeza in z gorjačo je prepodil vreščoč otročad. Sovražil je zdaj vse mlado, kakor je sovražil celo, ki mu je vzela domovino. Kot grešnik se je spet prizibal na višavo. "Star sem" je zajel in iztisnil nekaj solz iz oči, nato je počenil na kamen in je računil: "Štirideset let je minilo... ali pet in štirideset... ali celo pedeset. Kdo natančno sešteva, ko roma po svetu okoli!"

Do poldneva je sedel tankaj in je preračunaval vse svoje življenje je preračunal, to in ono...

"Presneto" — ne da bi mogel priti do kakega sklepa.

Opoldne, ko je duh po slanini valoval okrog hiš, se je še enkrat odpravil skozi vas. Ni se ozrl ne na levo in ne na desno. Naravnost je koračil k brestom zadaj za cerkvijo. Tu jih bo vendarle našel.

Pokopališče je bilo zaprto. Pri mali hišici zraven zidu, kjer je domoval grobar, je hrupno potrkal na vrata: "No, tvoj bi rad!"

Ko ni dobil odgovora, je kar s silo pritisnil za kljuko.

Notri je ležal nekdo, ki bi ga bil nemara še spoznal, če bi bil Lazar le malec prej prišel. Zdal pa ga je sprejel s strahotnim molkom in se ni zganil.

Matjanov Lazar je obstal ko iz kamna. Potem si je pritisnil obe pesti na oči in je zajokal: "Ti, ti si mi vse pokopal. Tudi mene bi bil moral počakati!" Ko majhni potočki so mu tekli solze skozi prste. Vse njegovo življenje mu je stopilo še enkrat pred oči. S tem-le tu, kako dobro je še vedel! — je krogle potakal, ko sta bila še majhna.

Dolgo je ostal pri Klavžarju in čel pri mrlju.

Tudi lopate si je ogledal in najbolj svetlo je zamišljeno po držal v roki.

Ko se je zvečerilo, je naredil križ nad Klavžarjem in odšel k župniku.

Da je tam in tam nekje na zemlji premož kopal; da je nekje na zahodu v Ameriki barje izsuševal, da je ceste delal, da je prehodil pol sveta. Da se piše za Matjanovega Lazarja, da se je rodil v tej vasi... Da pa je zdaj naveličan vandraja — in ker Klavžarja ni več, če bi... Saj, tako ali tako, vseeno je, kako se priverja! Življenje pa pozna prav do dna."

Pri tem je pokazal čvrste roke. Vse v strahu je kar preveč govoril. Ko je umolknil, je župnik listal po knjigi, malo je pomislil, nato pa je pokimal.

Lazar je ostal. Zlaj ni bilo zanj nič več ne kam in ne od kod.

Ko so prihodnjega dne nesli Klavžarja k večnemu počitku, je že nosil črni križ, ki ga je sam na novo prepleskal. Za njim so stopali ministrantje, ki jih je bil še včeraj prepodil na cesti. Bele, poškrbljene srajce so navzlic čipkam nejevoljno prhljale krog živostrebnih teles. Nato je sledil župnik in bolj zadaj so šle kmetice in molile na glas. Kmetje so visočih rok nerodno stopali za njimi. Minrali so o novih cemah na vejah in o kravi, ki bo knalu vrlega teleta, saj je njih njiva in božja njiva ena in ista zemlja.

Veter je pihal s krakanjem vrta in z glasovi zvonov preko obeh; obe sta veneli in sta spet vstajali v novo življenje.

Tako se je mali žalni sprevod prerinil skozi cvileča, železna vrata na pokopališče.

Ko je vsi minilo, si je Lazar spet oblekel suknič, nesel je lopato v hišico in je iskaje taval med vrstami grobov. Zamišljeno je črkoval spotoma imena na grobovih. Le ime in dvoje datumov je stalo na križu, na kamnu in vendar je bila to podoba vsega življenja dotičnega človeka.

Včeraj je dalj obstal in si je moral s svojim spominom poiskati in sestaviti poteze obraza tega in onega znanca. In potem, ko si je napravil obraz dotičnega, se je nalahno za-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1938

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Razburljiv dogodek v jetnišnici sodišča v Peči.

Iz zaporov okrožnega sodišča v Peči je skušalo uteči 13 zločincev, a so beg preprečili jetniki, ki so bili obsojeni na male kazni ali pa so v preiskovalnem zaporu. V zaporih okrožnega sodišča v Peči je bilo 45 jetnikov. Med njimi je precej takih, ki so bili obsojeni zaradi razbojstev na 10 do 20 let in čakajo, da jih odvedejo v kako kaznilnico. Vse te jetnike pa stražita samo dva paznika in je eden povrh še po ves dan zaposlen na sodišču. Ko je jarnik Pajič odprl vrata velike sobe, da bi nekoga jetnika odvedel ven, je planilo nanj vseh 13 jetnikov. Skočili so ga potegniti v celico, paznik pa se je obupno branil in klical na pomoč. Njegove klice so slišali jetniki, sami mirni Črnogorci, ki so bili zaprti v drugi veliki celici. Radi bi pazniku pomagali, a niso mogli ven. Ko so vlomili vrata, so razbojniki že puzali na visoko obzidje okrog dvorišča, paznik pa je ležal na tleh. Trije begunci so obzidje preskočili, ostale pa so še na dvorišču položili Črnogorci ter jih spravili na varno. Beg preko albanske meje so beguncem preprečili orožniki; onega ubežnika so ustrelili, drugega ranili, tretji pa se je sam predal.

NAZNANILC

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskel naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

Rojake prosimo naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

Georges Ohnet:
Zadnja Ljubezen

21

— Dobro, — je dejal major, — ga pa ustrolim.

— To bomo šele videli. Veselec se te nade izstopite!

Ta "izstopite" je bil izgovorjen tako samozavestno in prezirljivo, kakor da sedi princeza v svojem salonu, ne pa v kočiji. Major je molče vstal, odprl vrata, pozdravil in odšel ves oled.

Princeza je pa naročila kočijažnu, naj odpelje domov.

Knez Schwarzburg se je vrnil okrog polnoči iz dvornega kluba in opazil je v sobi svoje žene luč.

Vstopil je, da bi ji voščil lahko noč, pa je ves začuden obstal na pragu videč, kako sedi vsa skrušena v svojem naslanjaču. Poskusila je obvladati se in izpremeniti svoj obraz. Toda stadi plenič je bil preveč izkušen, da bi ga mogla tako lahko preslepiti. Prijel je princezo za roko in začutil, kako vroča je, pogledal ji je v oči in opazil v njih solze. Srce ga je zabolelo in z mehkim glasom je vprašal:

— Kaj vam pa je, Mina? Vidim, da trpite. Ali je vas potrla žalostna vest? Kakšno gorje vas tare?

— Čuj, drago dete, — je dejal knez in sedel k nji. — Govori. Kaj ti je? Gotovo kaj važnega, ker mi nočeš povedati. Ali ti je storil kdo kaj zalega?

Pri teh besedah se je vzravnal in njegov obraz je postal skoraj grozeč.

— Te je morda kdo razžalil?

In ker je še vedno molčala, je nadaljeval:

— Čuj, Mina, ti veš, kako globoko sem ti udan. Nisem ti zakonski mož, temveč samo prijatelj. Lahko se zaneses na mojo oporo in prizanesljivost. Zahtevam pa iskrenost, kakor da odgovarjaš svojemu očetu. Ti je prav tako! Ne torej, dete moje, zaupaj mi in povej mi vse! Najbolj me bole in skrbje tvoje solze.

Tedaj je jela princeza vsa obupana pripovedovati svojemu možu o svojem razgovoru z Waradinom, ne da bi seveda omenjala, kje se je to zgodilo ali imenovala tistega, ki ga je ljubila. Naslonila je glavo na starčevo ramo in med ihtenjem se mu je vsa odkrito izpovedovala.

Ves bled je je knez molče poslušal. Mina ni vedela, da se mu krči srce v ljubosumnosti in strahu za njo, da čuti v svojem srcu silno bolest. Sedela je nepremično in njegova siva glava se ni sklonila. Samo glas se mu je lahko tresel, ko je dejal:

— In mož, ki ga ljubiš, je grof de Fontenay, kajne?

In ko je zadržala od sramu, ji je položil dlan na usta, rekoč:

— Ne odgovarjaj, to mi zadostuje.

Za hip se je zamislil, potem je pa dejal počasi:

— Dete moje, hvaležen sem ti za tvojo iskrenost. Nočem te videti otožne in žalostne. Mojo lastno besedo imaš, da se ne bo zgodilo nič hudega tistemu, ki ga ljubiš, toda v zahvalo za to mi moraš nekaj obljubiti, da boš namreč pregovorila grofa de Fontenay, da odpotuje. To je v tvojem lastnem interesu, drago dete, če zahtevam od tebe žrtev. Meni je ostalo samo še nekaj dni življenja. Ko me ne bo več na svetu, se bosta lahko vzela, če te ima res rad. Toda zavoljo sebe, zavoljo tebe same nočem, da ti ljudje govorili, da je bil tvoj ljubček. Ohrani svoje dobro ime, ohrani mojo čast, prihrani mi posmehovanje mojih sovražnikov in zanesi se na me. Nihče te ne sme storiti nič hudega.

— O, kako piementi! in dobri ste! — je zašepetala solznih oči.

— Ne, draga moja, ljubim te tako neizmerno. To je vse. Vidiš, star sem in zato tudi pameten. Izprašal sem svojo vest in prišel do spoznanja, da sem mnogo bolj kriv pred teboj, nego moreš biti ti pred menoj. Mladina spada skupaj, a jaz, ki imam lase že sive in ki me je starost že upognila sem storil zločin, ko sem priklenil tvojih dvajset pomladit nase, čeprav sem vedel, da so mi dnevi že šteti. Ti si mi s svojo angelsko dobroto žrtvovala svoja najlepša leta, krajšala in slajšala si zadnje dni mojega življenja in bil bi nevhvaležnež, če bi ne hotel pokriti s plaščem pozabe zmot, ki si jih očitaš vprico mene, če bi se ne hotel spomniti, kako si me osrečila.

(Dane prejšnjega št.)

KITAJSKO - JAPONSKA VOJNA

Pogled na kitajsko naselbino v Sanghaju, v katero so deževala bombe iz japonskih letal.

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati znamenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

<p>IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Nac. Cena .....1.50</p>	<p>Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Bešen rajloni; Dedič Cena .....3.50</p>
<p>KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 675 strani, s slikami Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samarib; Med Jezdi. Cena .....1.50</p>	<p>V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča s zaprekami; V gočobjaku; Mohamedanski svetnik Cena .....1.50</p>
<p>PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 584 strani, s slikami Vsebina: Amadlja; Beg in ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena .....1.50</p>	<p>WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nho-Š, lepa Indijanka; Proklestvo mlata; Za detektiva; Med Komanči in Apči; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka Cena .....3.00</p>
<p>PO DEŽELI ŠKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladžija; Koča v notski; Miridit; Ob Vardarju Cena .....1.50</p>	<p>Ž U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena .....1.50</p>
<p>SATAN IN ISKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebina: Iseljenci; Yuma Betar; Na medu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta.</p>	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M. J.

25

"Veš, ako te Herbert ne bo nehal nadlegovati, tedaj mu bom pošteno rekla, da bom povedala starišem."

"Dokler se morem sama braniti, se nikar ne sporeci s svojim bratom. Slednjič bo moral izprevideti, da sem resna v svojem odporu. Potem mi bo seveda še bolj sovražen kot sedaj, toda to mi je še ljube kot žaljiva domačnost do katere, to ve Bog, mu nisem dala nikakega povoda."

"O, vedno morem potrdati, kako si ga osorno zavrnila. Imeti pa mora zelo debelo kožo, ako ne vidi, da ga zaničuješ. In četudi mi je hudo, moram priznati, da zasluži tvoje zaničevanje. O, Hana, kako je hudo, da mora človek ljudi, ki bi mu morali biti najljubši, zaničevati!"

Tako sedite molče, zatopljeni v svoje misli, dokler se ne pripelje avtomobil z gospo Rasmussenovo in Dito. Lizika naglo skoči ter steče proti njima, da ne bi opazili, kako zaupno je sedela s Hano.

Lizika ima mnogo opravila s svojo praznično obleko. Bledoroza obleka, katero je za njo naročila njena mati, je točno prišla. In sedaj leži široko razgrnjena na Lizikini postelji in vse, kar je spadalo k praznični obleki, je ležalo okoli. Hana je Liziki obljubila, da ji bo pomagala oblačiti se. In točno ob dogovorjenem času pride k njej. Lizika pa takoj opazi, da je Hana še mnogo bledejša in potrtejša kot navadno. Usmiljeno se ji vrže okoli vratu.

"Uboga Hana, ti bi tudi menda rada šla na Herrenberg. Popolnoma čutim s teboj, kajti to praznovanje je razburljiv dogodek. Oči bi si izjokala, ako ne bi smela iti tja. Lepo pa je, da je gospod Darland mene posebej povabil, toda še bolj bi me veselilo, ako bi bil povabil tudi tebe."

Hana znanje z glavo. "Kaj misliš, Lizika, kaj naj počnem med temi odličnimi ljudmi?"

"Kaj, plesati, se zabavati in enkrat čutiti, da si mlada. Saj je vendar že sramota, da nisi smela nikdar na kako zabavo. Mene niso pustili pod pretvezo, da sem se premlada, toda to za tebe ne velja."

"Jaz ne spadam med odlično družbo."

"Tako? Kam pa potem spadaš? Med plesalce v vaški gostilni vendar ne. Slednjič si vendar naša sorodnica, in ko bi mama hotela, bi mogla iti povsod akmor gremo mi. Zdi se mi krivično, da ne smeš iti na nobeno zabavo, niti tukaj ne v hiši."

"To me še najmanj žalosti, Lizika," ji pravi.

Toda samo ni hotela priznati, kako rada — o, kako rada bi šla na Herrenberg, samo, da bi še enkrat mogla videti obraz Gerta Darlanda, ki ga ni mogla nikdar pozabiti. Toda tega hrepenenja ne bi izdala za nobeno ceno. In ravno sedaj jo muči druga, mogoče težja skrb. Lizika jo sočutno pogleda.

"Samo priznati nočeš, da ti je hudo, da tudi sedaj ne smeš z nami. Tako blede si in potrta."

Hana zadržano dihne.

"Oh, Lizika, nekaj drugega je, kar mi dela žalost in skrbi."

"Kaj pa, Hana, povej mi vendar."

Hana Liziko plaho pogleda.

"Lizika, tvoj brat Herbert ne gre z vami na Herrenberg; odpovedal je, ker se ne počuti dobro."

Lizika jo začudena pogleda.

"Tega pa nisem vedela."

"Šele sedaj je povedal tvojim starišem; slučajno sem slišala, ko je tvoja mati povedala očetu. Sedaj pa ti moram priznati, česar se ti nisem nikdar upala povedati. Drugače sploh ne morem zaupati nobenemu človeku. Torej — večeraj ponoči je bil Herbert pred mojimi vrati, ko je v hiši vse spalo. Slučajno sem bila zbujena in tedaj slišim vlačiče se korake pred svojimi vrati. Bil je Herbert. Na kljuko je ropotal. K sreči pa sem vrata znotraj zapahnila, ker ključa že dolgo ni. Od strahu mi je skoraj zastala sapa, niti dihati se nisem upala. Trkal je, najprej tiho, nato glasneje, ne da bi v strahu dala dala od sebe znak življenja. Slednjič pa slišim Herbertov glas; tiho zasepeče skozi ključavnico, da naj odprem, da mi ima povedati nekaj važnega. In tako sem se bala, da bi dekletu kaj slišale, kajti kaj bi si mislile, ko bi Herberta našle pred mojimi vrati."

Liziko to hudo raztogoti.

"To je že preveč. Tako slab je moj brat! Tako ne sme več daleč!"

"Najhujše šele pride, Lizika; ko sem prej le slišala, da je Herbert na Herrenbergu odpovedal, se me je lotil neizmeren strah, da bo nočijo večerajšnji poskus ponovil. Pregledala sem svoja vrata, ako bi jih mogla bolj trdno zapreti in poskusila sem več ključev, ako bi bil kateri prav. Tedaj pa sem k sreči zapazila, da je bil tudi zapah pokvarjen. Mogoče ga je sicer sem in tja porinili, toda ne pride v votlino in tedaj vrat ne zapre. Ne boš mi zamerila, ako mislim, da je Herbert pokvaril zapah. Mogoče je vzel tudi ključ."

Lizika prebledi ter jezo nagubaneči čelo. Dolgo ničesar ne izpregovori ter samo zamišljeno gleda pred se.

"To mora oče na vsak način izvedeti. Povedala mu bom že tako, da ne boš imela nikakih neprijetnosti. Z očetom bom govorila popolnoma resno — njegova dolžnost je skrbeti za tvojo varnost v svoji hiši. Samo nočijo tega ni mogoče več napraviti, stariši se že preoblačijo v spalnici in tako ne morem govoriti samo z očetom. Ko bi mu bila le že prej povedala! Kaj naj storim? Nekoliko bom pomislila."

Hana pomaga Liziki oblačiti se in ves čas ne izpregovori niti besede. Toda naenkrat se Lizika vzravna in objame Hano ter jo zavrti okoli sebe.

"Vem, že vem! Herbert bo, ker je bolan, seveda ostal v svoji sobi, dokler mi ne odidemo in vsi ne gredo spat, šele tedaj bo ponovil svoj sinočni poskus, kajti popolnoma jasno je, da ostane samo zaradi tega doma. Naenkrat pač ne bo tako zelo bolan, saj je bil danes popoldne še popolnoma zdrav. Torej pazi, kakor hitro se odpejemo, boš šla v mojo sobo. Pojdi sedaj naglo v svojo sobo in dobodi odejo in blazino in si na mojem divanu postelji. Tudi, kar še drugače potrebuješ čez noč, prinesi s seboj v mojo sobo. Vrata v Ditino sobo so že zapahnjena, ker ne maram, da bi prišla k meni, kadar mi pomaga pri preoblačenju. Vrata na hodnik boš zaklenila, kakor hitro prideš v mojo sobo. Ko pridemo ponoči s

O Božiču...

SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI
NAJBOLJ RAZVESELITE ČE JIM POŠLJETE DENARNO DARILO

DENARNE POŠILJATVE V DOMOVINO
IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI —

Potniški Oddelek "Glasa Naroda"
216 W. 18th Street New York City

Pošljite sedaj, da bodo dobili pred prazniki

Herrenberga domov, bom na stopnicah že kaj zaropotala, da se boš zbudila. Potem mi boš skrivaj odprla vrata, da morem v svojo sobo, ne da bi drugi kaj opazili. Tako boš na varnem. Potem pa Herbert le naj vlomi v tvojo sobo — našel te ne bo. Jutri pa bom skrbel za to, da bo na tvoja vrata pribita nova ključavnica in bom očetu vse povedala. Sedaj mi boš menda vendar to dovolila."

(Dolge prihodnje)

Zaničevani napadalec

Na mizi angleškega kralja leži že nekoliko dni čudna prošnja. Neki možakar bi si rad spremenil ime, ker ga vse angleško ljudstvo prezira, ker mu noben hišni lastnik ne da stanovanja, ker mu noben poslovni človek ničesar ne proda, ker mu nihče ne odgovori, če ga kaj vpraša in ker noče nihče svojih otrok z njegovimi otroki pošiljati v šolo. Vsak Anglež pozna ime tega moža, to je Andrew McMahon in pred letom dni je bil središče velikega procesa, v katerem so ga obtožili, da je izvršil atentat na kralja Edvarda VIII. sedanjega vojvodo Windsorskega. Pri neki paradi, ko je kralj Edvard VIII. jahal skozi londonske ulice, se je zgodil ta razburljiv dogodek. Neki gledalec je zagnal samokres, o katerem se je pa pozneje izkazalo, da ni bil nabit, pred kraljevega konja. Moža so aretirali in so ga postavili pred sodnike. Izkazal se je za neškodljivega kverlanta, ki je hotel vladarja na ta neumni način opozoriti na svoj položaj. Res ga niso obsojili zavoljo atentata, temveč zato, ker je "pokazal samokres z namenom, da bi kralja razburil." Zašili so ga za 12 mesecev.

Pred nekoliko dnevi je McMahon prišel iz ječe, toda prava kazen se je začela zanj šele zdaj. Vse ljudstvo ga prezira, ker se je drznil nadlegovati kralja na cesti. Kjerkoli se

pokaže, kjerkoli imenuje svoje ime, si ljudje šepetajo: "To je mož, ki je hotel strljati na kralja." Ljudje se obračajo od njega in njegove družine. Če stopi McMahon v kakšen avtobus, ljudje vstajajo, da bi jim ne bilo treba sedeti poleg njega. Če prosí za kakšno delo, mu molče pokažejo vrata in ko ga je na Londonskem vzhodu neki kretnar sprejel na stanovanje iz usmiljenja do njegove družine, so ostali gostje zapretili, da takoj odidejo, če bi morali spati z McMahonom pod isto streho. Malo hišico, v kateri je stanoval pred procesom, je razljučena množica uničila z vso opravo vred. skratka nikjer na Angleškem ni prostora, kjer bi se mogla zaničevana družina mirno ustaviti.

McMahonova žena je zavoljo vseh teh dogodkov doživela živčni zlom. To je moža pripravilo do tega, da se je obrnil sedaj na kralja Jurija VI. s prošnjo, da bi smel spremeniti svoje ime in priimek. Pod drugim imenom bi se nato s svojo družino poiskral kjerkoli na deželi mirnega zatočišča. McMahon navaja v svoji prošnji, kar je v ostalem tudi ugotovila sodna preiskava, da nikakor ni imel namena kralju storiti kaj hudega. Hotel ga je opozoriti samo nase. Zdi se, da bo britsko notranje ministrstvo njegovi prošnji ugodilo, saj kaznovan je bil mož za svojo nepremišljenost že dovolj.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

- DOMAČE ŽIVALI 72 strani. Cena 30
- GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena 25
- EUMOREŠKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena 50
- Trda vez. Cena 1.—
- 12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena 25
- PO STRANI KLOBUK. 150 strani. Cena 50
- POL LITRA VIPAVCA, spisal Felgel, 136 str. 50
- PREDREŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena .. 25
- SANJSKA KNJIGA 50
- SLOVENSKI ŠALJIVEC. 90 strani. Cena 40
- SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena 50
- TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena 70
- TOKRAJ IN ONBRAJ SOTLE. 67 strani. Cena 30
- TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaligro "Vse naše"). 180 strani. Cena 50
- VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA 150
- ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena 45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

ZA LETO 1938

IZIDE KONCEM NOVEMBRA

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA ... POVESTI, ... ZEMLJEPISJE ... ZGODOVINA ... NARAVOSLOVJE ... S SLIKAMI

LETOS BO POSEBNO ZANIMIV

Cena Koledarja je 50 centov.

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York

NOVI GROBAR

(Nadaljevanje z 3. strani.)

smehljaj sam vase in je vzkliknil: "Lej no, ti si!" Ali pa stam pripolzele bolečina in sram v sree. Zakaj, nekoč je imel mnogo prijateljev, a s soncem vred je prišla tudi tema v njegov mladost, tako da je bil prijatelj za popotno palico.

Z nekega spomenika je z rokvom obrisal prah in pajčevino in se je vzradostil, da je zgoraj v vejevju grmčica zažvižgal kos. Občutil je zametasti mehki glas dekleta, začutil je v svoji raskavi desnici zametasto ročico. Takrat — takrat je bilo ko v nebesih; njegova izvoljenka rjavih kodrov!

V senei vrbe, tam na drugem koncu, pa se mu je v duhu razcvetelo milo in toplo obličje, ki ga Bog slehernemu človeku samo enkrat podari: — obličje njegove matere. Iskrena žalost je drhtela tu v njegovih molitvah. Veter je plaho šušljajal s srebrnimi lističi.

In ko je stari Matjanov Lazar takole prebiral po sivih, preperilih kamnih, si je spet vse priklical k sebi. Dolgo vrstilo sre. Vso domačo vas.

Zgoraj na nebesu je prijadrala jata plitvev ko puščica, ki kaže na pot v neskončnost. La-

zar je ni več videl. Zdaj je imel zaprte oči. Usedel se je na kamnitno, z bršljanom poraslo klope, malo se je pomaknil na rob, ko da bi imel ljubelega gosta pri sebi. Iz davnih, otroških dni so prihajali k njemu ... "Lazar, lej ga no!" Priskakljali so iz obliakov, ne da bi bili kaj spremenjeni. Prihajali so iz hladnih gomil k njemu in so se naslonili na njegove utrujene, tople prsi. Njegovo staro obličje se mu je zasvetilo v odsevu, ki mu je zasvetilo v napolnilo njegovo dušo. Kos je še pel in sonce mu je polagalo zlate obročke k nogam.

Zvedava ženica za pokopališčem obzidjem pa je zmanjevala z glavo, prišla za krilo in oblački prahu so se dvigali za njo na poti v vas.

Tako se je zgodilo, da je bila vasica spot brez grobarja, a stari, utrujeni popotnik Lazar je imel domovino, od katere se ni mogel več ločiti.

Nič se ni spremenilo.

Zgoraj v zvoniku se zmeraj čepi praznoverni čukec in kliče z jokavim glasom: uuk, uuk, ...

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

17. novembra: Queen Mary v Cherbourg

20. novembra: Champlain v Havre

Conte di Savoia v Genoa

24. novembra: Normandie v Havre

Brengaria v Cherbourg

25. novembra: Europa v Bremen

27. novembra: Vulcania v Trst

1. decembra: Queen Mary v Cherbourg

4. decembra: Lafayette v Havre

Rex v Genoa

8. decembra: Normandie v Havre

Aquitania v Cherbourg

11. decembra: Roma v Genoa

15. decembra: Queen Mary v Cherbourg

Europa v Bremen

Conte di Savoia v Genoa

22. decembra: Aquitania v Cherbourg

23. decembra: Aquitania v Cherbourg

23. decembra: Saturnia v Trst

26. decembra: Normandie v Havre

"Naši Kraji"

VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna prilika ni vsakemu dan, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom.

Slike so v bakrotisku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebuje 87 slik vas stane samo

NAROČITE PRI:

Narcize pod Golico

KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WEST 18th ST., NEW YORK